

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
TĖVYNĖS SAJUNGOS-LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ FRAKCIJA

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius   Tel.: (8 5) 239 6273   Faksas (8 5) 239 6539   El. p. tslkd@lrs.lt

---

Ministrui Pirmininkui
Sauliui Skverneliui

2017-09-13 Nr. *136-S-252*
Vilnius

**DEL EUROPOS KOMISIJOS NARIO VYTENIO ANDRIUKAIČIO PASISAKYMŲ,
KURIE DARO ŽALĄ LIETUVAI**

Gerbiamas Premjere,

kreipiuosi į Jus su dideliu susirūpinimu dėl neseniai Lietuvos žiniasklaidoje rusų kalba ir Kremliaus propagandos informacijos portaluose paskelbtų Lietuvos deleguoto Europos Komisijos nario Vytenio Andriukaičio žodžių apie Lietuvos tariamai klaidingą požiūrį į Astravo atominę elektrinę ir Lietuvos energetinės nepriklausomybės politiką.

Vytenis Andriukaitis savaitraščiui „Ekspress nedelia“ (Nr. 35, 2017-08-31) duotame interviu „Visuomenėje vis daugiau individualizmo ir egoizmo“ teigia, kad Lietuvos užsienio politika skatina visuomenės baimę, kad santykiuose su Rusija stokojama ekonominės logikos ir apskritai, kad valstybės požiūryje į Rusiją politika yra painiojama su ekonomika. Taip pat interviu priekaištaujama dėl Lietuvos reiškiamų protestų dėl branduolinės saugos ir tarptautinių konvencijų pažeidimų Astrave statant atominę elektrinę, nes esą baltarusiai daugiau nei kiti patyrė išbandymų dėl Černobylio katastrofos pasekmių ir dėl to yra labiau nei visi kiti susirūpinę statomos atominės elektrinės saugumu. Tokiu būdu V. Andriukaitis siekia kritikuoti Lietuvos Vyriausybės tvirtą poziciją dėl to, kad statant Astravo AE nesilaikoma branduolinės saugos reikalavimų ir pažeidžiamos tarptautinės konvencijos. Taip pat tame pačiame interviu V. Andriukaitis kritikuoja oficialią Lietuvos energetinės nepriklausomybės politiką, kaip vėlgi neekonomišką, atskiras šios politikos dalis vadina „idiotizmu“.

V. Andriukaičio žodžiai atkartoja Kremliaus ir Aleksandro Lukašenkos propagandinius ir dezinformacinius teiginius apie Lietuvą, yra labai žalingi Lietuvos saugumo interesams ir naudingi tik Kremliaus geopolitiniams tikslams, kurių įrankiu yra Astravo AE projektas, keliantis didžiulę fizinę grėsmę Lietuvai ir Vilniui.

Iki šiol visos Lietuvos politinės parlamentinės partijos, Vyriausybė ir visas Seimas laikėsi bendros pozicijos bei konsensuso principu įgyvendinamos politikos dėl Astravo AE keliamo pavojaus. Visais įmanomais būdais stengėmės tiek santykiuose su kaimynais, tiek platesnėje tarptautinėje erdvėje padaryti viską, kad šis Lietuvai grėsmę keliantis projektas būtų sustabdytas. Bendromis pastangomis Seime buvo priimtas įstatymas, kuriam pritarėte jūs asmeniškai ir jūsų Vyriausybė, ir kurį įgyvendinus Astravo AE pagaminta elektra nepateks į Lietuvos elektros sistemą. Kremlius iki šiol nervingai stebėjo tokį vieningą Lietuvos politikų veikimą ir, kiek mums yra žinoma, dėjo dideles lobistines pastangas įvairiose Europos Sąjungos valstybėse bei pačiame Briuselyje, siekdamas sustabdyti sėkmingą Lietuvos veiklą telkti tarptautinę bendruomenę priešinantį Astravo AE projektui.

Vytenis Andriukaitis, būdamas Lietuvos deleguotas Europos Komisijos narys, akivaizdžiai pademonstravo, kad jam Lietuvos oficiali pozicija yra nepriimtina. Taip pat pademonstravo, kad jam Kremliaus lobistų argumentai yra artimesni. Suprantama, kad kiekvienas Lietuvos pilietis gali turėti savo nuomonę ir ją viešai reikšti, tačiau kai tas pilietis yra Europos Komisijos narys – jo vieši pasisakymai yra žalingi Lietuvai ir labai naudingi Krekliui. Tą iliustruoja Kremliaus propagandos ruporų aktyvus minėto V. Andriukaičio interviu išnaudojimas dezinformacijos tikslais pastaruju metu.

Suprantu, kad Vytenis Andriukaitis jau pradėjo 2019 metų Prezidento rinkimų kampaniją, kurioje sieks surinkti visų Lietuvos rinkėjų, simpatizuojančių Kremliaus politikai, balsus. To irgi negalime uždrausti. Manau, nieko šis V. Andriukaičio politinis ėjimas nestebintų, jeigu tokį siekį vykdytų tiesiog Lietuvos Respublikos pilietis Vytenis Andriukaitis. Jis būtų ne pirmas ir, greičiausiai, ne paskutinis Lietuvos politikas, kuris tokiu žalingu Lietuvai būdu siektų savo asmeninės sėkmės būsimuose rinkimuose. Tačiau kai taip elgiasi ir tokius teiginius viešai reiškia Lietuvos deleguotas Europos Komisijos narys, sukuriama situacija, kuri ypač žalinga Lietuvai, labai naudinga Krekliui ir nenaudinga pačiai Europos Komisijai. Nes Vytenis Andriukaitis kalba ne kaip Lietuvos, o kaip Kremliaus ir „Rosatom“ deleguotas Europos Komisijos narys.

Taip pat norėčiau pažymėti, kad Europos Komisijos narių elgesio kodeksas (C(2011) 2904) nurodo, kad Europos Komisijos narys, ketinantis dalyvauti rinkimuose, turi apie tai informuoti Komisijos pirmininką. Jei pats kandidatuoja – turi nusišalinti nuo Komisijos darbo. Rinkimų kampanijos metu negalima naudotis Komisijos resursais ir ištekliais (o Europos Komisijos nario vardas neabejotinai yra resursas rinkimų kampanijos tikslams), ir privaloma išeiti nemokamų atostogų. Nors oficiali rinkimų kampanija dar nėra prasidėjusi ir nėra oficialių kandidatų, tačiau Vytenis Andriukaitis neoficialią rinkimų kampaniją jau yra akivaizdžiai pradėjęs. Todėl

jo oficialias kalbas ir neoficialią rinkimų kampaniją reikia vertinti per Europos Komisijos etikos normų prizmę, kurioms tokia V. Andriukaičio rinkiminė veikla akivaizdžiai prieštarauja.

Iš patirties žinoma, kad Vytenio Andriukaičio politinio elgesio ir pažiūrų niekas nepakeis kokiais nors įkalbinėjimais ar apeliacijomis į bendrą visos Lietuvos interesą. Tačiau Lietuva gali inicijuoti procedūrą dėl savo deleguoto eurokomisaro pakeitimo kitu asmeniu, o ypač esant tokiai situacijai, kaip ši. Siūlau Vyriausybei, kuriai priklauso iniciatyvos teisė Europos Komisijos nario kandidatūros atrinkimo klausimu, imtis svarstyti ir inicijuoti Vytenio Andriukaičio atšaukimą iš Europos Komisijos narių, o kartu svarstyti naują kandidatą į šias pareigas, keliant jam sąlygas nedalyvauti artimiausiuose Prezidento rinkimuose. Atšaukdama Vytenį Andriukaitį iš Europos Komisijos nario pareigų tiek Lietuva, tiek Europos Komisija per artimiausius metus išvengtų didelių problemų ir netektų, kaip Mindaugo Basčio atveju, aiškintis, kurių „Rosatom“ lobistų Briuselyje dėka V. Andriukaitis pats „Rosatom“ lobistu tapo.

Vyriausybei priėmus ryžtingus sprendimus dėl susidariusios problemos sprendimo, visi kartu galėsime palinkėti piliečiui Vyteniui Andriukaičiui sėkmės Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose, o jis kaip visada galės agituoti už Kremliaus interesus. Niekas dėl to nesistebės, tačiau Lietuvai neteks aiškintis bei gėdytis užsienio partnerių akyse dėl Lietuvos deleguoto Europos Komisijos nario prokremliško pasisakymo.

TS-LKD frakcijos seniūnas

Gabrielius Lansbergis

